

บทบรรณาธิการ

กรอบความร่วมมือระหว่างเอเชียตะวันออกและลาตินอเมริกา Forum for East Asia-Latin America Cooperation (FEALAC)

ในวารสารปัญญาวิวัฒน์ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 บทบรรณาธิการขอย่อเรื่องกรอบความร่วมมือระหว่างเอเชียตะวันออกและลาตินอเมริกา เป็นเวทีความร่วมมือระหว่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกและลาตินอเมริกา ก่อตั้งในปี 1998 โดยเกิดจากการริเริ่มของผู้นำสิงคโปร์ และชิลี มีชื่อเดิมว่า East Asia-Latin America Forum (EALAF) ทั้งนี้ได้เปลี่ยนมาเป็น Forum for East Asia-Latin America Cooperation (FEALAC) เพื่อเน้นความร่วมมือระหว่างกันมากกว่าการแบ่งประเทศสมาชิกตามที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 36 ประเทศ ประกอบด้วยประเทศเอเชีย 16 ประเทศ ประกอบด้วย 10 ประเทศในอาเซียนและ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และมองโกเลีย และประเทศในแถบลาตินอเมริกา 20 ประเทศ ได้แก่ บราซิล อาร์เจนตินา อูรุกวัย ปารากวัย ชิลี เวเนซุเอลา คอลัมเบีย เปรู เอกวาดอร์ โบลิเวีย กัวเตมาลา คอสตาริกา ฮอนดูรัส นิการากัว เอลซาวาดอร์ ปานามา คิวบา สาธารณรัฐโดมินิกัน ซูรินัม และเม็กซิโก จะเห็นได้ว่าทั้งสองภูมิภาคส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยประเทศกำลังพัฒนาอยู่ในขั้นตอนการขยายตัวและมีบทบาททางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมมากขึ้น

วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งก็เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกและลาตินอเมริกาในทุกด้าน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ ฯลฯ และลดช่องว่างในระบอบระหว่างประเทศ โดยประเทศสมาชิกสามารถเสนอโครงการความร่วมมือในด้านที่ตนมีความพร้อม และให้ประเทศสมาชิกผู้สนใจสมัครเข้าร่วมได้ เหตุที่ต้องมีการจัดตั้ง FEALAC เพราะในยุคโลกาภิวัตน์มีการรวมตัวเป็นกลุ่มและเวทีต่างๆ เพื่อร่วมมือด้านผลประโยชน์และการพัฒนาร่วมกัน ทั้งนี้ได้มีเวทีเชื่อมประเทศเอเชียกับภูมิภาคอื่น ทั้งเอเชียตะวันออก (ASEAN+3 +6) แแปซิฟิก (APEC) ยุโรป (ASEM) แต่ยังคงเวทีที่เชื่อมเอเชียตะวันออกกับลาตินอเมริกา

โครงสร้างการทำงานของ FEALAC มีการจัดตั้งคณะกรรมการ 3 ชุด ได้แก่ คณะทำงานด้านการเมือง วัฒนธรรม การศึกษาและกีฬา คณะทำงานด้านเศรษฐกิจและสังคม และคณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ FEALAC มีกลไกการประชุม 3 ระดับคือ การประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ (Foreign Ministers Meeting (FMM)) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Official's Meeting (SOM)) และการประชุมในระดับกลุ่ม (Working Group Meeting (WG)) การดำเนินงานของ FEALAC จะกระทำผ่านประเทศผู้ประสานงานของแต่ละภูมิภาค ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี และมีภารกิจที่จะต้องเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรี (SOM)

FEALAC แม้จะเป็นการรวมกลุ่มประเทศที่ใหญ่มาก และเป็นครั้งแรกในการเชื่อมโยง 2 ภูมิภาคที่ห่างไกล แต่ FEALAC ยังถือว่าการรวมกลุ่มอย่างหลวมๆ แม้จะพัฒนามากกว่า 10 ปี มีการประชุมในแต่ละระดับอย่างต่อเนื่อง แต่ความร่วมมือยังอยู่ในกรอบที่ค่อนข้างแคบ กล่าวคือเป็นความร่วมมือในบางโครงการ และโครงสร้างการจัดตั้งองค์กรยังไม่หนาแน่น หากแต่การเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ได้สร้างแรงกดดันให้ทั้ง 2 กลุ่มประเทศมีความจำเป็นที่จะต้องกระจายการพึ่งพาทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ดังจะเห็นได้จากการประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2556 รอบที่ผ่านมาที่เกาะบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย ถือว่าเป็นก้าวที่สำคัญของ FEALAC และเป็นก้าวที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากไทยได้รับเกียรติให้เป็นประเทศผู้ประสานงานฝ่ายเอเชียตะวันออก ซึ่งรับหน้าที่ต่อจากอินโดนีเซีย โดยจะทำงานร่วมกับประเทศคอซตาริกา ทั้งนี้ไทยจะผลักดัน 2 เรื่องหลัก คือ ระบบประกันสุขภาพ 30 บาทรักษาทุกโรค ที่ประเทศไทยดำเนินการสำเร็จและเป็นที่ยอมรับจากสหประชาชาติ และความร่วมมือความมั่นคงทางด้านอาหาร

นอกจากนี้แล้ว สารสำคัญของการประชุมคือ ได้มีการเสนอวิสัยทัศน์เฟแล็ก (FEALAC Vision) ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาของประเทศสมาชิก 36 ประเทศอย่างเป็นทางการในรูปแบบในอีก 12 ปีข้างหน้า ทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม เปรียบเสมือนการกำหนดวิสัยทัศน์เอเปก ซึ่งทิศทางที่สำคัญ ได้แก่ การเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียว (Connectivity) และการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) การขนส่งโดยเฉพาะทางอากาศ ความมั่นคงและพลังงาน ตลอดจนเทคโนโลยีในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง การวิจัยและพัฒนา ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ การส่งเสริมการท่องเที่ยว ความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรม การสร้างเครือข่ายธุรกิจ และการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ฯลฯ

“วิสัยทัศน์เฟแล็ก” จึงเป็นกรอบที่เกี่ยวข้องกับนักธุรกิจ นักการเมือง นักวิชาการและประชาชนทั่วไปในทศวรรษหน้า และเป็นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เพราะหนึ่งในเป้าหมายที่สำคัญของภูมิภาคนี้คือการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก โดยการสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากในกรอบของอาเซียน +3 +6 APEC และ TPP ดังนั้นการกระตุ้นความเชื่อมโยงด้านการค้า การลงทุน สังคม การศึกษา การเมืองให้กระชับมากขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและลบต่อประเทศสมาชิกและการแข่งขัน ซึ่งนั่นหมายถึงความจำเป็นของประเทศและของธุรกิจที่ต้องปรับตัวรองรับกับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งนำไปสู่จุดเปลี่ยนของประเทศไทยในอนาคต เพราะนอกจากเรื่องของเศรษฐกิจแล้ว สิ่งไทยจะได้ประโยชน์มากจากความร่วมมือในครั้งนี้ คือ เรื่องการแก้ไขปัญหาเสพติด การส่งเสริมการท่องเที่ยว และเรื่องของพลังงานทดแทน

วารสารปัญญาภิวัฒน์ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 นำเสนอบทความวิจัยและบทความวิชาการ ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาการจัดการ ศิลปศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี นวัตกรรมจัดการเกษตร และศึกษาศาสตร์ รวมทั้งหมด 16 บทความที่มีความน่าสนใจประกอบด้วยบทความวิจัย จำนวน 11 บทความ และบทความวิชาการ จำนวน 5 บทความ

จากสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์และสถาบันการศึกษาอื่น

ในประการสุดท้ายกองบรรณาธิการใคร่ขอขอบพระคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ได้ให้ความไว้วางใจวารสารปัญญาภิวัฒน์ได้ถ่ายทอดความรู้ผู้อ่านและขอขอบพระคุณ Peer Reviewers ทุกท่านที่ได้ให้เกียรติสนับสนุนและให้ความเชื่อมั่นในวารสารปัญญาภิวัฒน์ด้วยดีเสมอมา ท้ายที่สุดทางกองบรรณาธิการบริหารขอเชิญชวนทุกท่านที่สนใจเข้าเยี่ยมชม Website ของวารสารปัญญาภิวัฒน์ ได้ที่ Website: <http://journal.pim.ac.th>

บรรณาธิการ
ผศ.ดร.จิวรรณ ติประเสริฐ
jirawandee@pim.ac.th